

RELIGIES DROMEN VOOR ONS LAND

religies dromen voor ons land - religies dromen voor ons land - religies dromen voor ons land - religies dromen voor ons land - religies dromen

Uiteengedreven, ieder vaart zijn eigen koers

RELIGIES DROMEN VOOR ONS LAND

bijdragen in het kader van
200 jaar Koninkrijk der Nederlanden

inleiding

Bij de aanvaarding van zijn ambt heeft Zijne Majesteit de Koning een boek ontvangen van de Nederlanders, getiteld *Mijn droom voor ons land*. Aan dat boek hebben ook individuele gelovigen van uiteenlopende religies bijgedragen. Met deze uitgave willen de vertegenwoordigers van de religies daarop aansluiten. Dit boek biedt een bijdrage waarin de levensbeschouwingen in Nederland hun droom voor ons land verder toespitsen, elk vanuit hun eigen identiteit. Vertegenwoordigers van verschillende religies en levensbeschouwingen laten zien welke idealen hen bezielen, als het gaat om het Koninkrijk der Nederlanden, dat als staatsvorm nu 200 jaar bestaat.

Vijf religies, verenigd in *In Vrijheid Verbonden*, leveren in dit boek een bijdrage. Ieder nam vanuit de droom een stukje van het boek voor zijn rekening. We hebben daarbij niet alleen een droom onder woorden gebracht, maar we koppelen die droom aan een specifiek onderdeel van het boek, zodat het boek zelf als metafoor kan worden gezien van een geïntegreerde inspanning ter ondersteuning van het koningschap. Daartoe zijn onderdelen van het boek met enige willekeur verdeeld over vijf grote religies en is aan vertegenwoordigers gevraagd om dat onderdeel als beeldspraak te verwerken van wat de eigen geloofsovertuiging kan betekenen voor het Koninkrijk der Nederlanden.

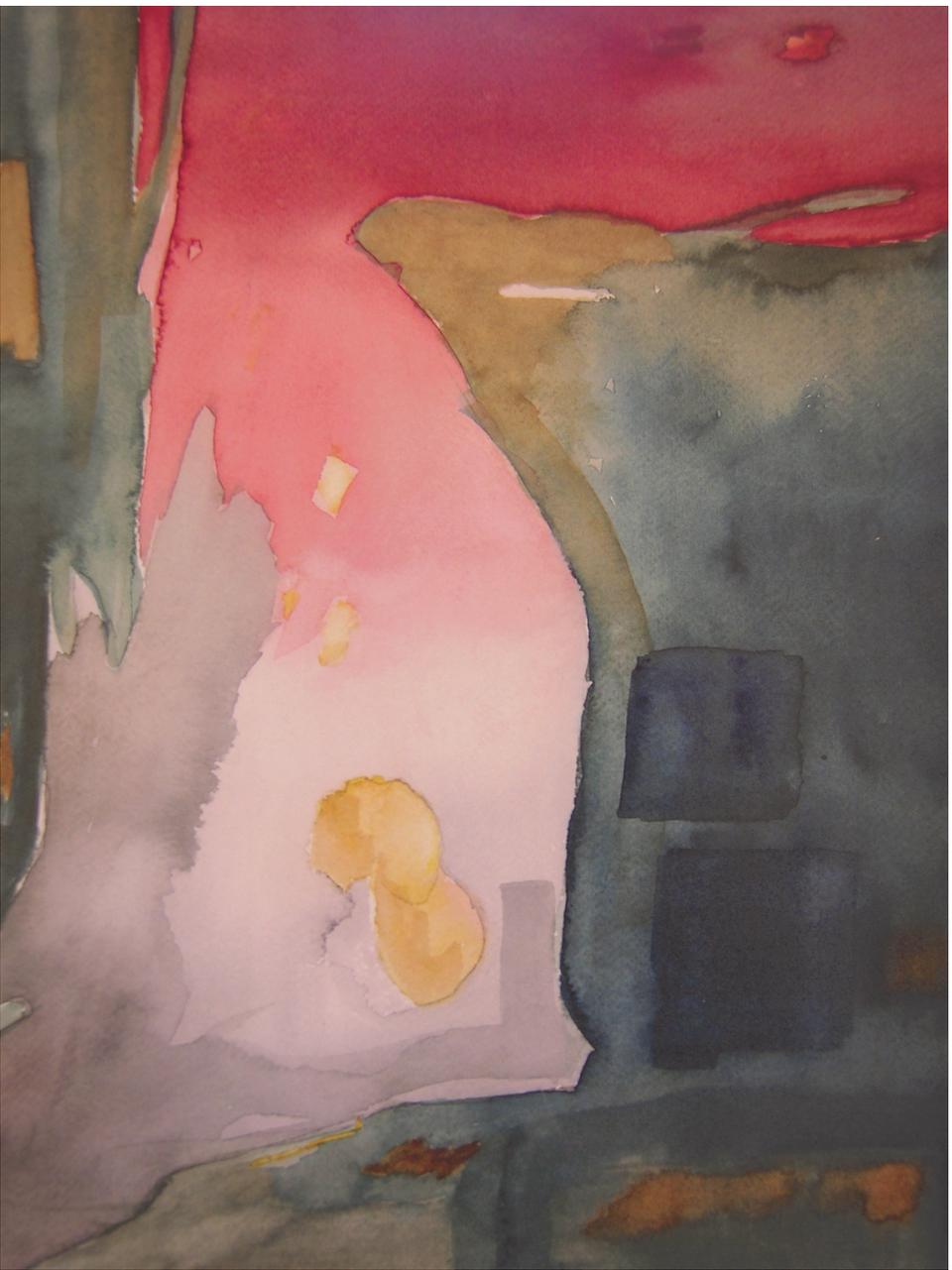
De opzet is als volgt:

- van joodse zijde is nagedacht over de cover;
- hindoes bezonnen zich op het schutblad;
- boeddhisten kozen het lettertype;
- moslims symboliseerden het leeslint;
- en christenen dachten na over de illustraties.

Samen leveren de religies daarmee één boek af waarin zij hun dromen neerleggen en aanbieden aan de Koning. In de bijeenkomst waarin het boek werd gepresenteerd verzorgden de religies ieder een introductie van enkele minuten over hun bijdrage. Daarmee laten de vertegenwoordigers van de religies zien dat de geschreven teksten en het engagement elkaar aanvullen.

In Vrijheid Verbonden geeft ieder jaar in januari een presentatie, waarbij we onze gezamenlijke verantwoordelijkheid van de religies proberen uit te bouwen en te bevestigen. De eerste bijeenkomst vond plaats in 2005. Er volgden jaarlijks nieuwe ontmoetingen, aanvankelijk met diverse doelgroepen, waarbij speciale aandacht werd gegeven aan de jongeren. Later bleek het mogelijk om het onderlinge gesprek in spirituele zin te verdiepen. En de jongste stap die In Vrijheid Verbonden maakt, is het versterken van de afstemming met twee andere initiatieven: die van de Prinsjesdagviering nationaal en de activiteiten van de tientallen Platforms voor Religie en Levensbeschouwing lokaal. Op die manier kunnen de thema's onderling verder worden afgestemd; en vrijwilligers en professionals weten zich onderdeel van een grotere beweging in hun onderlinge interreligieuze ontmoetingen.

De bijeenkomst in 2014 plaatsten we in het kader van tweehonderd jaar Koninkrijk. Het vorstenhuis van Oranje staat symbool voor tolerantie en saamhorigheid in de Nederlanden. Bij alle uitdagingen die er door de tijd heen waren, hebben aanhangers van diverse godsdiensten in het koninkrijk een veilige plaats gevonden om te leven en te werken. Daardoor bleek het mogelijk een traditie op te bouwen, waarin diverse religieuze richtingen een bijdrage leveren aan de democratie. De verschillen konden vruchtbaar worden gemaakt en in gezamenlijke kracht worden omgezet. Het koningshuis staat symbool voor die saamhorigheid. Prinses Beatrix, koning Willem-Alexander en koningin Máxima geven gezicht aan de gezamenlijke identiteit. Vertegenwoordigers van de diverse religies en levensbeschouwingen spreken daarover hun waardering uit.

Veilig wonen op deze planeet is een droom, die eens werkelijkheid wordt

de eerste indruk

- een bijdrage vanuit het Jodendom -

Riwka, zo zou dit boekwerk heten als het een personalized glossy zou zijn en het accent zou moeten liggen op de cover, de voorkant. Riwka is het Hebreeuws voor Rebecca, de naam van een vrouw in de Tora, de Bijbel.

De voorkant geeft de eerste indruk, die uitnodigt om te kopen, om verder te lezen wat er binnenin staat. Zo was het ook met Rebecca, die de vrouw werd van de aartsvader Izak. Eliezer werd eropuit gestuurd om een vrouw te zoeken voor Izak. Aangekomen bij een waterput steeg hij af van zijn kameel. En zie: een jonge vrouw, Rebecca, kwam aanlopen. Het Bijbelboek beschrijft haar als: 'ze was heel mooi om te zien'. Op het uiterlijk afgaand, was de eerste indruk dus goed. De volgende toets is hoe ze handelt. En wat blijkt? Rebecca doet wat Eliezer vurig had gehoopt. Ze geeft hem en zijn kamelen te drinken. Zijn verwachtingen worden ingelost. Dit is de perfecte match voor Izak. Rebecca stemt in en gaat met Eliezer mee om Izak tot vrouw te worden.

Een prima-vista situatie

Veel later, in een van de laatste Bijbelboeken komen we opnieuw een prima vista-situatie tegen. In de naar haar genoemde Ester-rol lezen we: 'het meisje was lieflijk en mooi'. De koning koos Ester tot vrouw. Maar net als bij Rebecca zal ook hier haar handelen uiteindelijk van grotere betekenis blijken. Ester toont durf en leiderschap, durf om tegen de koning in te gaan en leiderschap opkomend voor de Joden, de groep waaruit ze stamt en waarvan ze zich tot leider ontpopt. Redding brengend in hun benarde situatie wanneer de minister-president hen wil doden. Rebecca en Ester, de eerste indruk van hen is: schoonheid. De pracht van de omslag nodigt uit tot voortgaande interesse. Een interesse die wel bevestiging moet vinden in de verdere inhoud. Rebecca en Ester maken die verwachting waar.

De allermooiste cover

Het Joodse volk wordt wel het Volk van het Boek genoemd. Het boek in kwestie is onmiskenbaar de Tora. De Tora is voor Joden het meest kostbare bezit. Eigenlijk heeft iedere Jood de plicht zelf een Tora te laten schrijven. Een Joodse koning zoals koning David, droeg steeds een Tora bij zich. Ook de Tora heeft een omslag, net als ieder boek. Maar de uitvoering van de Tora is in 3000 jaar onveranderd. Nog steeds met de hand geschreven. Met een veer en inkt, op perkament. De perkamenten vellen worden aan elkaar genaaid, meters lang. De twee uiteinden, bevestigd aan houten stokken, worden van twee kanten af opgerold. Zodat er dichtgerold twee rollen tegen elkaar aan staan.

En nu komt het op de omslag van dit boek in rol-vorm aan. De Tora, het boek der boeken, wordt omhuld niet met de mooiste maar met de allermooiste cover. Een mantel van prachtige stof wordt ervoor op maat gemaakt, met gouddraad bestikt en met gouden franje afgezet. De koning(in) is menselijk gezien de hoogste. Gelijk het koningschap draagt de Tora een kroon. Maar niet van goud! Want goud was de dragende factor in het plegen van de grootste menselijke zonde. Juist toen het Joodse volk de Tora zou krijgen, maakte het ter verafgoding een kalf-standbeeld van ... goud.

Een veelkleurig gewaad

Met een prachtige omslag bekleed is ook Jozef, de zoon van Jakob. Hij kreeg van zijn vader een veelkleurig gewaad, trekt het aan en gaat aldus gekleed naar zijn broers. Jozef is een dromenverteller. De broers zien hem aankomen in zijn prachtig gewaad; jaloezie maakt zich van hen meester. De omslag bij Jozef is mooi, te mooi voor de lezers van zijn dromenboek. Zijn broers kunnen zijn verhalen, zijn droomuitleggingen, niet tot zich nemen.

Rebecca, Ester, Jozef, hun verhalen zijn te lezen in de Tora en de Bijbelse profetenboeken. Verhalen van toen, maar meegedragen door de Joden op hun reis door de tijd. Kinderen, door de eeuwen heen dromend zelf koningin Ester te zijn; een mooie vrouw, met durf en een vrouw die leiderschap toont. Of Jozef, die door zijn broers werd verkocht maar dromen uit kon leggen, en vanwege die door God ingegeven inzichten werd benoemd tot onderkoning van Egypte.

Een stukje Goddelijkheid

De droom van het Jodendom is dat het stukje Goddelijkheid dat in ieder mens is genesteld, naar buiten toe wordt gemanifesteerd. De meest Goddelijke persoon op aarde was Mozes, de leider van het Joodse volk die de door God gedicteerde woorden opschreef; dit is de Tora, het Boek der Boeken. Mozes had ook een omslag, ook een cover. Rond zijn hoofd een stralenkrans. Helaas door vertalers van de Tora verkeerd vertaald, verkeerd geïnterpreteerd. Het Hebreeuwse woord 'keren' is hoorn zoals op de kop van een stier, maar de letters k-r-n betekenen ook: straal. Kunstenaars namen de verkeerde vertaling over en zo zien we Mozes eerder als een duivel met twee horens op zijn hoofd afgebeeld dan als man van God, van wiens gezicht de stralen afschitteren.

De uitstraling van Mozes was niet alleen spiritueel, maar manifesteerde zich ook fysiek. Een stralend gelaat bezat Mozes. Zo zeer zelfs, zo fel stralend, dat de mensen hem niet aan konden kijken. Daarom droeg Mozes volgens de Tora een masker of gezichtsscherm. Om de felheid van zijn gezicht te dempen. God heeft geen perfecte wereld, geen perfecte mensen geschapen. Soms kan de omslag ook te mooi zijn en moet er een extra cover aan te pas komen.

Wie mag gaan tot de top van de berg en zien het licht dat gloort?

de witte leegte

- een bijdrage vanuit het Hindoeïsme -

Een schutblad is een vel papier dat om een boek is geslagen om de inhoudelijke pagina's te beschutten, net als bij een bloem. Tussen de beschermende schutbladen komt het geestelijke product van de auteur in het bewustzijn van de lezer tot bloei. Alleen de bindtechnieken zijn in de afgelopen periode zodanig verder ontwikkeld dat tegenwoordig deze beschermende functie is overgenomen door de harde koft.

Pantser

Ik vrees dat wij mensen ook dezelfde ontwikkeling hebben meegemaakt. Aan onze buitenkant hebben we een harde identiteit, een soort pantser ontwikkeld, waardoor de stevigheid van binnenuit niet meer nodig wordt geacht. De innerlijk kracht is overbodig, althans zo lijkt het, en het is overgenomen door de buitenkant, waaraan professionele ontwerpers werken. Ze creëren een aantrekkelijke koft om de geïnteresseerden tot kopen te bewegen en de achteloze voorbijgangers te verleiden. Aan de koft wordt veel aandacht besteed, terwijl de inhoud van het boek na de leegte komt.

Leegte

En juist de leegte is een van de centrale ideeën in het Hindoeïsme. Deze leegte wordt ervaren op het moment wanneer we geen identificatie hebben met de inhoud van ons bewustzijn, zodat we in contact komen met het universele bewustzijn, het Brahman, niet te verwarren met de term brahmaan uit het kastenstelsel. En wat kunnen we zeggen over het Brahman? In de Upanishads, de filosofische teksten, wordt aangegeven dat het oog Brahman niet kan waarnemen, de geest kan hem niet bereiken en de taal kan hem niet beschrijven. Hem beschrijven is hem ontkennen. Hoe kan de eindige geest het grenzeloze begrijpen?

Het Brahman is eveneens in de materiële realiteit aanwezig, maar het staat er ook los van. Zoals de zon die zijn reflectie heeft op het wateroppervlak, zo is Brahman in onze realiteit maar ontstijgt deze ook weer. Als het water onrustig is dan is de reflectie ook onrustig. Is het water donker dan is de reflectie van de zon ook donker. De weerspiegeling neemt de eigenschappen van het medium over, terwijl het oorspronkelijke onbewogen blijft. Dat is Brahman, de leegte.

Verwondering

En ik denk dat alle tradities momenten van verwondering tot het Allerhoogste kennen, waar woorden tekortschieten en stilzwijgen de enige gepaste houding. Het is deze leegte van waaruit de inhoud volgt. In de Vedische literatuur wordt er gezegd: 'Ekam Sat Vipra Bahudha Vadanti.' Er is één waarheid en de wijzen benoemen het op vele manieren. Elk boek heeft lege schutbladen, waarna de inhoud van de auteur volgt.

Het is mijn droom voor de religie in Nederland dat alle religies wat vaker naar het schutblad van de verstillende verwondering kijken, voordat ze doorbladeren naar de eigen bekende inhoud. Hoewel het moderne boek zijn houvast ontleent aan de harde kaff, vermoed ik dat religies hun kracht nog steeds ontlene aan de schutbladmomenten, de momenten van verwondering en verstilling, de momenten van leegte.

En het is mijn droom voor het Hindoeïsme in ons land dat het boek van mijn religie ook Nederlandse verhalen krijgt. Dat de lege schutbladen, die de mystieke diepte in zich dragen, niet altijd gevolgd worden door verhalen uit het sprookjesachtige oosten, uit India. Natuurlijk liggen daar mijn wortels, maar hier liggen ons heden en onze toekomst. Die wil ik hier beleven en delen, dat is mijn droom.

En mijn verzoek aan onze Koning is of hij het schutblad, de beschermheer van mijn droom wil zijn en natuurlijk ook van alle mensen die mooie dromen hebben voor elkaar. Als tegenprestatie krijgt u niets. Want dit niets, het lege, dat is de essentie van het schutblad, het begin van alle inhoud.

Ik verblijf in een paradijs van kleur en bemin de zon

de verticale oriëntatie

- een bijdrage vanuit het Boeddhisme –

Het door de Boeddhisten gekozen lettertype is 'Century Gothic'. De reden om voor dit lettertype te kiezen is, naast esthetiek, de belangrijkste eigenschappen van de gotiek of 'Gothic', namelijk de 'drang naar verticaliteit' en naar 'licht', iets waarin vele religies elkaar vinden. De gotiek wordt gezien als de eerste echt vernieuwende stijl sinds de val van het Romeinse Rijk, iets dergelijks geldt ook voor de interreligieuze dialoog, die een vernieuwend fenomeen is na eeuwen van christelijk overwicht.

De naam van het lettertype is tevens een knipoog naar het christelijk fundament waarop de Nederlandse samenleving is gebouwd en waarin andere religies nu ook kunnen floreren. Tenslotte verbruikt 'Century Gothic' circa 30% minder inkt en is daarom bescheiden met respect voor het mysterie van de schepping, eigenschappen die in alle religies belichaamd worden.

17

Humane samenleving

Van oudsher is in het Boeddhisme nagedacht over hoe een humane of verlichte samenleving te scheppen. Pogingen daartoe zijn ook ondernomen. Heel bekend is de samenleving, die door Indiase keizer Ashoka van de Maurya dynastie uit de 3^e eeuw voor Christus werd gecreëerd.

Al deze pogingen gaan terug op een nog oudere legende over het koninkrijk Shambhala en zijn koning Suchandra, die een leerling van de Boeddhya was. Shambhala was zo'n verlichte samenleving. De maatschappelijke taak van de koning was deze principes levend te houden. Wat voor principes waren dat? Het waren, zo wordt gezegd, *principes van het hart*. Zulke principes zijn niet gebaseerd op een maatschappelijke theorie of politieke ideologie,

maar op een héél persoonlijke en tegelijk universele menselijke ervaring: de ervaring dat wij ten diepste goedwillende wezens zijn: we willen van ons leven en onze samenlevingsverbanden, van gezin tot maatschappij, iets maken. Het ervaren van dat verlangen in onszelf wordt in Shambhala de ervaring van onze *fundamentele goedheid* genoemd. Die ervaring is van alle tijden en alle culturen. Het is het fundament van onze menselijkheid, van onze *boeddhanatuur*. Gezegd wordt dat ieder mens die bezit en bij momenten ervaart. Ze is de vitaliteit van onszelf en van elke cultuur.

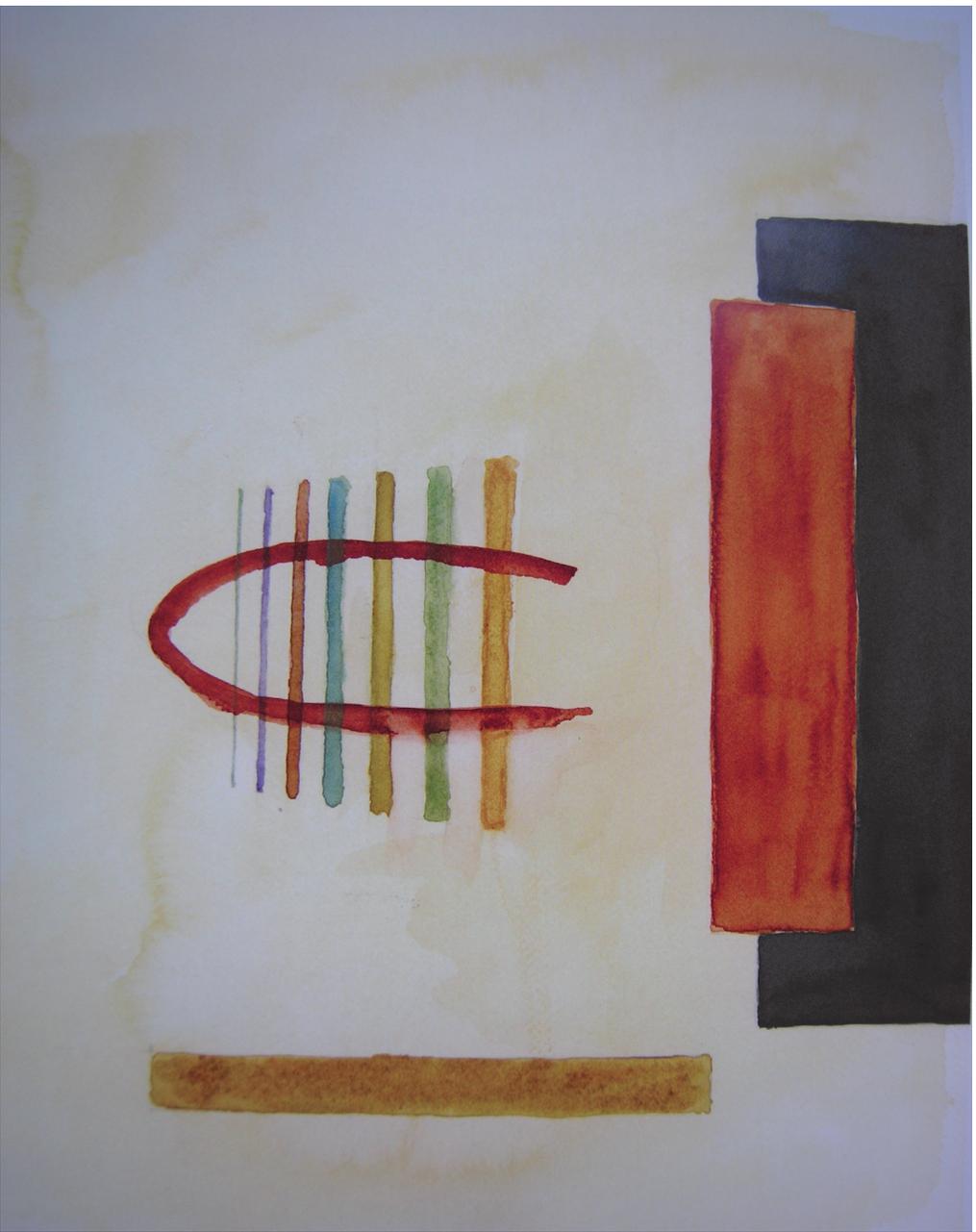
Vertrouwen bindt

Maar hoe gaat een samenleving eruit zien, als die juist door wantrouwen en twijfel aan de goede gezindheid van anderen (en van onszelf!) wordt gevormd? Heeft zij toekomst? Vertrouwen verbindt, wantrouwen ontbindt een samenleving. Dat mensen er ten diepste naar verlangen dat het goed gaat met henzelf, hun naasten, ja, met de wereld, daarvoor is dan geen plaats. Weliswaar voelen we zelf, bijna stiekem, dat verlangen wel, maar denken toch al gauw dat het bij andere mensen mogelijk anders ligt. En zij denken dat over ons! Waar komt anders alle ellende, agressie en hardvochtigheid die we om ons heen zien, vandaan? Als de duivel dan niet bestaat, dan moeten het toch de mensen zelf zijn waarin duivelse krachten wonen? Het klinkt zo logisch.

En toch, we voelen in onszelf dit diepe verlangen! Is niet juist het verdriet, de boosheid die we voelen als we leed en onrecht om ons heen zien, het onomstotelijke bewijs dat dit verlangen in ons leeft? En is het niet zelfs aanwezig als we vanuit die frustratie en boosheid allerlei domme dingen doen? Immers, als het níet in ons zou leven, dan zou leed en onrecht ons niet deren. Maar het is andersom: wanneer dit verlangen wordt vervuld, doet dat ons goed. Het inspireert ons. Het maakt ons, in de meest diepe zin, gelukkig, we zijn en voelen ons op ons best: we *ervaren* onze *fundamentele goedheid*.

Fundamentele goedheid

Wat betekent dit alles nu voor onze omgang met onze westerse samenleving in deze tijd? Net zoals koning Suchandra die elementen in zijn koninkrijk zocht, die een verlichte samenleving kunnen ondersteunen, zo kunnen ook wij die aspecten in onze westerse samenleving gaan ondersteunen, die met onze fundamentele goedheid resoneren. Welke dat zijn, dat zullen we in elke situatie steeds opnieuw en fris moeten inschatten. Daar is geen formule voor te geven. Door onze ervaring van onze fundamentele goedheid te cultiveren en te leren vertrouwen, kunnen we leren vanuit deze ervaring te handelen, te spreken, werken, organiseren en wat niet al. En dat niet uit plichtsgevoel, of uit angst voor vergelding of straf en al helemaal niet vanuit een vooropgezette ideologie, maar vanuit de wetenschap en ervaring dat handelen vanuit fundamentele goedheid onze cultuur verheft en humaniseert. Zo brengen we een verlichte manier van samenleven dichterbij, in ons gezin, in onze vriendenkring, ons werk en de maatschappij.

Een oneindige band bindt mensen samen als zij tegen muren lopen

de markering van het leven

- een bijdrage vanuit de Islam -

Een boek lees je meestal niet in een keer. Je legt het weg en pakt het weer op. Het leeslint geeft aan waar je was gebleven en waar je verder gaat met lezen. Het is een markering van wat vooraf is geweest en wat nog gaat komen. Daar pak je de draad van het verhaal weer op: het moment waarop je als lezer de onderbreking opheft en verder gaat. Want het verhaal is nog niet af.

Het leven als een boek

Zo kunnen we het leven zien. Het is als een boek, een verhaal en begint met de geboorte van een individueel mens, de hoofdrolspeler. Als mens gebeurt er van alles in je leven; mooie en minder mooie gebeurtenissen. Het zijn ervaringen die de mens en zijn levensverhaal tekenen en kleuren. Door je deze levenservaringen te herinneren, 'lees' je je eigen hoofdstukken terug. De mens kijkt terug naar het verleden, komt weer terug naar het heden en kijkt vooruit naar de toekomst.

Een samenleving bestaat uit de verhalen van vele individuen. Al deze verschillende individuen hebben hun eigen levensverhalen die even essentieel zijn voor het grotere verhaal van een samenleving. Zonder deze unieke levensverhalen is er ook geen toen, nu of later van de samenleving. Een multicultureel en multireligieus en levensbeschouwelijk land als Nederland draagt vele schatten aan verhalen in zich.

Kennen van de ander

Het leren kennen van de ander en zijn verhaal is een geschenk, geloven moslims. In de Koran, het heilige boek van de moslims, zegt Allah, God: *'Oh mensheid! Wij hebben jullie geschapen uit een man en een vrouw en wij hebben jullie tot volken en stammen gemaakt, opdat jullie elkaar leren kennen'* (Soera Al-Hoedjoerat, 49:13). Dit is een inspiratie voor de moslimgelovige om de dialoog met de ander aan te gaan en zijn of haar verhaal te kennen. Dit is nodig, want wanneer wij ons verdiepen in elkaar, leren wij ook onszelf beter kennen. Op die wijze versterken wij ons gezamenlijke verhaal en daarmee onze samenleving.

Voortbouwen

De Islam draagt het verleden voort, zij erkent de verhalen van de eerste twee monotheïstische religies, het Jodendom en het Christendom. Profeet Mohammed leerde zijn volgelingen dat de verhalen van de profeten van de joden en de christenen ook inspiratiebronnen voor moslims zijn. Alle verhalen, alle tradities hebben hun eigen waarde en leermomenten. De moslim gelooft dat God voor elke schepping een eigen verhaal in petto heeft. Elk verhaal kent zijn markeringen en heeft een leeslint. In de islamitische traditie zien wij het verleden als een bouwconstructie die nog niet af is, want er zijn nog een heden en een toekomst. De mens krijgt telkens weer de kans om zijn levensverhaal op te pakken en uit te breiden. Die kans draagt een opdracht in zich: namelijk er zijn voor de ander. In de islamitische traditie heeft de mens de opdracht om zich ten alle tijden, als zijn mogelijkheden dat toelaten, in te zetten voor zijn medemens door goed te luisteren, spreken en doen. God heeft hiermee de mens de gave geschonken om zijn eigen leven en die van de mensen om hem heen te verrijken.

Onderdeel van het verhaal

Moslims maken sinds de tweede helft van de vorige eeuw deel uit van de Nederlandse samenleving. Dat was een moment van markering, een moment waarop het leeslint van het Nederlandse verhaal werd opgepakt en moslims onlosmakelijk onderdeel van dit grote verhaal werden. Ons gemeenschappelijk leven in Nederland is een hoofdstuk uit het boek der mensheid. Het gaat over jou en mij, over ons, hier in Nederland. Dit is ons verhaal en wij schrijven het samen. Met de keuzes die wij individueel en samen maken.

Wij, moslims, dromen van een samenleving waarin wij oprechte interesse hebben in elkaars levensverhalen en er voor elkaar willen zijn, ongeacht welke achtergrond wij hebben. Wij hopen dat onze keuzes onze gemeenschappelijkheid bevestigen en ons allen vooruitgang brengen. Wij wensen elkaar de vrijheid toe om te zijn wie wij zijn: namelijk allemaal Nederlanders die bijdragen aan het verhaal van onze kleurrijke samenleving.

De volken wandelen voort, hun adem doordringt de aarde

de kleur op het netvlies

- een bijdrage vanuit het Christendom -

Een mooi beeld zegt meer dan duizend woorden. Hoe vaak blijkt dat je al bladerend door een boek of tijdschrift vooral met je oog blijft haken bij die ene mooie foto of die prachtige illustratie? Je herinnering blijft levendig als de verhalen van vroeger door foto's worden verteld. Zonder illustraties wordt het leven kleurloos, saai en misschien zelfs wel minder waard om verteld te worden.

Als geen ander mens

Het verhaal van het Christendom draagt de naam van Christus in zich. Het verwijst in alles naar Jezus Christus die al wandelend op aarde zeer levendig illustreerde wie God in de hemel is. Wil je God kennen? Kijk dan naar Mij! Wil je weten wat God echt belangrijk vindt in het leven, let dan op! Vandaar dat christenen wereldwijd en ook in Nederland steeds weer terugkomen op Jezus. Niet omdat hij een bijzonder mens was, dat was hij natuurlijk helemaal. Maar juist omdat hij, als geen ander mens ooit geweest is of zal zijn, ook helemaal God is. Logisch, na te rekenen of te snappen? Nee, maar wel te geloven, ervan te zingen en erop te vertrouwen. Juist omdat het plaatje zo overtuigend is!

Gelijkenissen

Ook heeft Jezus de mensen veel beeldende verhalen nagelaten. De wel bijna veertig heel korte of wat langere verhalen, gelijkenissen genoemd, zijn opgeschreven in de Bijbel. Schetsen uit het dagelijkse leven van toen waarmee Hij iets wilde illustreren. Dat God zoekt naar mensen, zoals mensen zoeken naar een verloren schaap, munt of zoon. Dat God je talenten geeft om mee te woekeren, zoals een huisbaas zijn mensen talenten gaf. Dat God gaat voor de rechtvaardige en niet voor de rijke die aan de arme voorbij liep.

Dat je je lamp toch niet onder een emmer zet, maar je licht laat schijnen in de duisternis van de tijd. Dat zelfs een onrechtvaardige rechter uiteindelijk omgaat voor gerechtigheid. Dat je meer naasten hebt dan je misschien lief is, ook als hij of zij eigenlijk eerst je vijand leek te zijn. En dat je ze echt wel tegenkomt, als je maar niet denkt dat je er met een grote boog omheen kunt lopen omdat je iets heel belangrijks moet doen.

Oog voor de ander

Daarmee liet Jezus zien dat God de aarde en de samenleving op het oog heeft. Hij deed het ons voor hoe je naar elkaar moet kijken, dat je letterlijk oog hebt voor de ander. Niet vanuit ons misschien correcte theologische denken tenslotte keken in het verhaal van de Barmhartige Samaritaan de voorbijgangers, echte theologen, de andere kant op. Maar het Christendom is niet alleen 'horizontaal'. Ze is gebaseerd op de verticale lijn, de intieme relatie met Hem. Ze leeft en werkt vanuit die eerbied voor de Ene en het besef van Zijn ongehoorde barmhartigheid. Dat inspireert, dat geeft steeds weer moed om het goede te doen als het makkelijker zou zijn om voor jezelf te kiezen. Dat corrigeert ook, elke keer ontdek je dat we uit onszelf niet echt bijzondere mensen zijn. Maar ook dat we door kunnen, juist omdat God genadig is. Het Christendom gelooft namelijk in de God die steeds opnieuw met je op weg gaat, ook al struikel je, Hij zet je stevig terug op je benen.

Barmhartige Samaritanen

Het is onze droom als christenen voor ons land dat het boek er erg veel mooie illustraties bij krijgt. Levendige plaatjes van barmhartige Samaritanen, mensen die het verlorene zoeken, die hun licht bovenop de kandelaar zetten, jongeren die gaan voor gerechtigheid en dienen in plaats van heersen, mensen die hun leven delen en daardoor laten zien dat God het leven met hen deelt. Waardoor de mensen in ons land nooit zullen vergeten dat God een nabije God is, die in Christus nog dichterbij gekomen is. Dat Hij reageert op onrecht en luistert naar onze gebeden. God is oneindige zorg. Hij die niet leeft van anderen geeft om anderen. Want dat zijn de illustraties die nooit meer van je netvlies zullen verdwijnen, verhalen vergeet je maar deze mooie plaatjes leren je leven.

verantwoording

Dit boek *Religies dromen voor ons land* en de presentatie daarvan op de bijeenkomst op 28 januari 2014 kwam tot stand onder leiding van de Stuurgroep In Vrijheid Verbonden in nauwe samenwerking met het Bureau Kabinet van de gemeente Utrecht.

In Vrijheid Verbonden is een groep mensen die vanuit verschillende religies en levensbeschouwingen samenwerken. Diverse vertegenwoordigers van (koepelorganisaties) van religies hebben de handen ineen geslagen om zich gezamenlijk te presenteren en zich samen sterk te maken voor de democratie. De eerste presentatie was bij het zilveren regeringsjubileum van koningin Beatrix. Er zijn vertegenwoordigers vanuit het Jodendom, het Christendom, de Islam, het Hindoeïsme en het Boeddhisme. Via de samenwerking met de Prinsjesdagviering participeren nog meer levensbeschouwingen op landelijk niveau in de onderlinge afstemming; en ook op plaatselijk vlak is er samenwerking in het Platform voor Religie en Levensbeschouwing. Samen willen we de rijkdom laten zien van de diverse religieuze en levensbeschouwelijke tradities in Nederland. We hebben respect voor het eigen geluid van eenieder. En we proberen publiek uitdrukking te geven aan gevoelens van waardering. Door bezinning en ontmoeting proberen we de tolerantie uit te bouwen en te verdiepen.

28

De bijdragen aan het boek werden geschreven door de volgende mensen:
de eerste indruk (cover), vanuit het Jodendom door Ruben Vis;
de witte leegte (schutbladen), vanuit het Hindoeïsme door Bikram Lalbahadoersing;
de verticale oriëntatie (lettertype), vanuit het Boeddhisme door Acharya Han F. de Wit;
de eerste twee alinea's door Rinus Laban;
de markering van het leven (leeslint), vanuit de Islam door Rasit Bal;
de kleur op het netvlies (illustraties), vanuit het Christendom door Vincenza La Porta.

In Vrijheid Verbonden bestaat uit de volgende organisaties: de Raad van Kerken in Nederland, het Contact Orgaan Gereformeerde Gezindte, de Evangelische Alliantie, het Landelijk Platform Pinksterbeweging, het Nederlands-Israëlitisch Kerkgenootschap, het Portugees Israëlitisch Kerkgenootschap, het Verbond voor Progressief Jodendom, het Contactorgaan Moslims en Overheid, de Hindoeraad Nederland, de Boeddhistische Unie Nederland in samenwerking met de gemeente Utrecht en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Deze publicatie wordt mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de stichting Kerk en Wereld in Driebergen.

De eindredactie van deze uitgave is verzorgd door Nora Asrami, Bikram Lalbahadoersing, Klaas van der Kamp, Beppie van Laar en Greetje Witte-Rang.

De foto's zijn overgenomen uit werk van Aafke Holman, die een bundel *De Psalmen, een vertaling in kleur* presenteerde bij NBG, onderdeel van uitgeversgroep Jongbloed Heerenveen. Het omslag is naar een ontwerp *Mensen* van Johanna Walters.

religies dromen voor ons land - religies dromen voor ons land - religies dromen voor ons land - religies dromen voor ons land - religies dromen

